

A Szabadság

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

www.aszabadsag.hu

www.munkaspart.hu

1082 Budapest, Baross utca 61.; Telefon: 06(30)307-1166

A BANKOK CSALNAK, A KORMÁNY HAGYJA

A PÉNZINTÉZETEK ÁTTERHELTÉK A LAKOSSÁGRA AZ EXTRAADÓKAT,
A BANKI SZOLGÁLTATÁSOK KÖLTSÉGEI MAJD 50 SZÁZALÉKKAL NÖTTEK EGY ÉV ALATT.
A FIDESZ CSAK ÍGÉRGET, DE NEM TESZ SEMMIT EZ ELLEN.

BALSZEMMEL

Thürmer Gyula

MI A BAL SZEMÜNKKEL NÉZÜNK A VILÁGRA. ÍGY SOK MINDENT ÉSZREVESZÜNK, AMIT CSAK A JOBB SZEMÜNKKEL NEM LÁTNÁNK. MÁSKÉNT IS LÁTJUK A VILÁGOT, MONDJUK ÚGY, BALSZEMMEL. EZUTÁN MINDEN SZÁMUNKBAN ELMONDJUK, MIKÉNT IS LÁTJUK AZ ÉPPE ESEDÉKES ESEMÉNYEKET A SAJÁT POLITIKAI ÉRTÉKÍTÉLETÜNK ALAPJÁN, BALSZEMMEL.

VÁLLALJUK ÖNMAGUNKAT!

Rudi nagybátyám jó humorú, vicces kedvű ember volt, de bölcs is. Nevetésbe csomagolta a legkomolyabb dolgokat, amiket így könnyebben értettünk meg mi, gyerekek. Egyszer látogatóba jött egy erdélyi magyar rokonlány. Megegyeztünk, hogy moziba megyünk, történetesen október 23-án. Az nem jó, mondta Rudi bátyám, ilyen nap nincs a naptárban! Már hogy ne lenne? – csodálkozott rá a lány. Azért, mert Kádár elvtárs megmondta: nálunk nem lesz többet október 23-a!

Ugye, hogy komoly? Hogy mennyire komoly, azt akkor értettük meg, amikor egyszer mégis csak lett október 23-a. Persze, sokkal később. De gyerekkorunkban csak neveltünk rajta. A nap is olyan volt, mint a többi. Igaz, emlékeztem, hogy '56-ban lent voltunk a pincében. Sokféle ember lakott a házunkban. Volt, aki a Horthy-rendszerből maradt ott, de voltak értelmiségiek, alkalmazottak, akiknek az 50-es években a szocialista állam ebben a Baross utcai házban adott lakást, és melleleg érvényesülési lehetőséget. Szidták ám a kommunistákat, a ruszkikat, ahogy akkor a szovjeteket nevezték. Várták, hogy mikor jönnek az amerikaiak, mert akkor itt lesz a szabadság, a jólét. Meglepetésükre szovjetek jöttek. De nehogy azt hidd, hogy bármelyiküknek baja lett! Nagyon szépen érvényesültek az 1956 utáni magyar társadalomban. Nekem viszont akkor egy életre meg lett a véleményem a magyar értelmiségről.

Idővel elrendeztem magamban '56 ügyét. Szocializmus volt az ötvenes években? Az volt. Hibátlan volt? Nyilván nem volt az. Lehetek emberek, akiknek

ez nem tetszett? Lehetek, sőt voltak is. Aki a szocializmus idején elkövetett hibák ellen emeli fel a szavát, az feltétlenül ellenforradalmár? Nyilvánvalóan nem. Voltak, akik szívesebben mentek volna vissza a '45 előtti rendszerbe? Igen. A szocializmus nem volt mindenkinek jó. De akiket én láttam, a családomnak, a szüleim barátainak, jó volt. Ha nincs szocializmus, mi lett volna a munkás vagy paraszt gyerekéből?

Október 23-a nem volt ünnep, ami érthető. Október 23-a az események résztvevőinek egyéni szándékaitól függetlenül a kapitalizmus visszatérésével volt azonos. De nem volt ünnep november 4-e sem, a Munkás-paraszt Forradalmi Kormány születésnapja. Kádár maga is tapintatos volt ebben. Tudta, hogy 1956 ügyében nincs nemzeti egység, akkor pedig nem szabad ünneppé nyilvánítani.

1989 után nemzeti ünneppé tették október 23-át. Azok, akiknek nem volt jó a szocializmus. Akik a szocializmus évtizedei alatt arra vágytak, hogy egyszer minden hatalom az övéké lesz. A szocializmus mindenkinek adott valamennyit, éppen eleget ahhoz, hogy normálisan meg lehessen élni. Senkit sem engedett az utcára kerülni, de senkit sem engedett nagyon meggazdagodni. De voltak, akiknek ez kevés volt. Nekik kellett október 23-a.

Minden történelmi változásnak vannak nyertesei, és vannak, akik csak a nyeres reményében tapsolnak hozzá, miközben tudhatnák, hogy ők nem üthetik meg a főnyereményt. A rendszerváltás nyertese néhány százezer ember, na jó, sokat mondok, egymillió. Ők lettek sikeres nagyvállalkozók, milliárdosok. Az ő gyerekeik dolgoznak az Európai Unió

bürokráciájában vagy valamelyik nagy multinál. De a többiek? A kilencmillió? Mitől jobb nekik ma, mint 25 éve? Persze, kaptak egy csomó dolgot. Kis hazánkban 13 millió mobiltelefon van, fizethetünk bankkártyával, nézhetünk amerikai filmeket, lehet használt nyugati kocsink. Van útlevelünk, már akinek van pénze kiváltani, és utazhatunk is, már ha van pénzünk. És a többi? Mindaz, ami emberré tett bennünket a szocializmusban? A biztos munka és kiszámítható jövő? A mindenki számára elérhető, ingyenes egészségügy? Az oktatás, ahol nem csak ingyen tanítottak, de ingyen kaptál egy csomó más dolgot is, sportot, nyelvoktatást, délutáni foglalkoztatást?

Tudjuk a választ. Te is tudod, ő is tudja, mindannyian tudjuk. És mégis, mi történik 25 éve? Szavazunk az éppen esedékes polgári pártra, pedig tudjuk, hogy be fognak csapni. Újra és újra elhisszük, hogy a milliárdosok pártjai nekünk akarnak segíteni, és nem a saját zsebüket tömők. Elhisszük, hogy a rezsicsökkentéssel mi járunk jól, és nem veszünk tudomást arról, hogy a bankköltségek emelésével, vagy azzal, hogy drágább az ennivaló, nem hogy adnak, de még el is vesznek.

Elhisszük, hogy megbecsült munkavállalók vagyunk, és nem munkások, dolgozók, akiket a tőkés dolgoztat. Elhisszük Orbánnak, hogy mind magyarok vagyunk, milliárdosok és csőrök is, és együtt szabadságharcolunk a gaz EU ellen. Elhisszük Mesterháznak, Bajnainak, Gyuresánynak, hogy Orbán a diktátor, pusztulnia kell, s, ha pusztul, a gyerekünk máris jöhet haza Angliából, mert itthon is lesz munkája. Nem szólunk, nem tüntetünk, nem sztrájkolunk. Beállunk a sokaságba, hogy ne tűnjünk fel.

Pedig nem kellene sok. Vállaljuk önmagunkat! Vállaljuk, hogy munkások vagyunk, dolgozók! Vállaljuk, hogy szegények vagyunk és nem milliárdosok! Vállaljuk önmagunkat! Tudnunk kell, hol a helyünk, és vállaljuk azt! És ha tudjuk, akkor nem állunk be október 23-án a tapsolók közé, mert tudjuk: ahol október 23-át ünneplik, ott kapitalizmus van, és az nem a mi világunk.

THÜRMER GYULA

A BANKOK ÁTVERNEK, A KORMÁNY HAGYJA

ÜRES DUMÁNAK BIZONYULT, HOGY AZ EXTRA-ADÓKAT
NEM HÁRÍJTÁK ÁT A PÉNZINTÉZETEK

Hiába ígérték a fideszes miniszterek, hogy nem hagyják az embereket magukra, a pénzüzetek nem háríthatják át a bankadót a lakosságra. Ehhez képest a banki szolgáltatások ára majd 50 százalékkal emelkedett egy év alatt. Rádásul folytatódik a „parasztvakítás”, a kormány látványosan beszél a bankoknak, miközben ugyanannak a kormánynak a felügyeleti szervei nem csinálnak semmit.

Szeptemberben tovább gyorsult a banki szolgáltatások árának emelkedése, éves összevetésben közel 46 százalékkal. A korábbi hónapok látványos drágulása után szeptemberben még nagyobb lendületet vett a banki szolgáltatások áremelkedése. Azaz a nyáron a második Varga-csomag keretében újra megemelt adót ismét a fogyasztókra hárították a bankok. Pedig Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter azt mondta, hogy a nagy verseny miatt ilyen nem fognak tenni a pénzüzetek. A számok messze nem ezt mutatják.

A pénzüzetek többsége szeptembertől igyekezett áthárítani a tranzakciós illeték emelését, de bizonyosan benne van a tempós áremelkedésben a rossz ügyfeleken elszenvedett veszteségek és a különadó kompenzálása is.

Az év kilencedik hónapjában mindez azt eredményezte, hogy az 1,4 százalékos (/év) inflációt harmincháromszorosan meghaladó mértékben, 45,7 százalékkal (!) nőtt a KSH által máshova nem sorolt pénzügyi szolgáltatások átlagára. (A statisztikai hivatal e körben a rendszeres beszédési megbízás, a bankautomatánál történő készpénzfelvétel, az internetes átutalási megbízás díja mellett a számlavezetési díjakat is monitorozza.)

A második legtempósabb drágulást a fogyasztói kosárban

a dohányárak (+18,9 százalék) produkálták, a harmadik helyre a repülőjegyek iratkoztak fel. A legnagyobb mértékben azok a tételek drágultak, amelyeket tranzakciós illeték terhel, azaz a készpénzfelvétel és az átutalások díja húzza fel a banki szolgáltatások árindexét – tájékoztatta a napi.hu-t Mináry Borbála, a KSH szakértője.

„Érdekes módon” emelkedtek a számlavezetés és a bankkártyák éves díjai is, pedig ehhez közvetlenül nem kapcsolódik tranzakciós adó. A szakértő szerint – miután több bank csak októberben változtatott a kondíciós listáján –, nem kizárható, hogy a 10. hónapban a banki szolgáltatások árindexe a szeptemberit is meghaladja majd.

Tett ez ellen bármit is a kormány? Nem.

Persze a kormányzati propaganda tovább dübörög. Varga Mihály szerint a bankok nem tettek szinte semmit a devizahitelek problémájának megoldására. A nemzetgazdasági miniszter a Népszabadságnak adott interjújában közölte, ha november elejéig nem érkezik javaslat, a kormány pillanatokon belül be fogja nyújtani saját megoldását. A napilap szombati számában megjelent interjújában azzal kapcsolatban, hogy november elsején lejár a bankoknak adott határidő, a miniszter azt mondta: csalódás, ahogy a bankok ehhez a problémához

hozzáállnak. Nem látjuk az elszántságot, hogy házon belül tényleg meg akarnák oldani a problémát - közölte.

A bankok, ahogy látom, túlságosan sokat nem tettek eddig az ügyfelek érdekében. Nem látom, hogy tömegesen kezdeményeznék a pénzüzetek a hitelszerződések módosítását annak érdekében, hogy az ügyfél törleszteni tudjon. Ennél sokkal többet kellene csinálni! Még az árfolyamrész ügyében hozott Kúria-döntést sem vezették át a szerződéseken - fogalmazott Varga Mihály.

Rugalmasak voltunk, nem mondtuk meg például, milyen időhatáron belül kell a devizahiteles terméket kivezetni. A Bankszövetség erre sem adott eddig érdemi javaslatot, az időhatárokat kívánják minél messzebb kitolni. November elejéig várunk, ha nem érkezik javaslat, a kormány pillanatokon belül be fogja nyújtani a saját megoldását - mondta a miniszter.

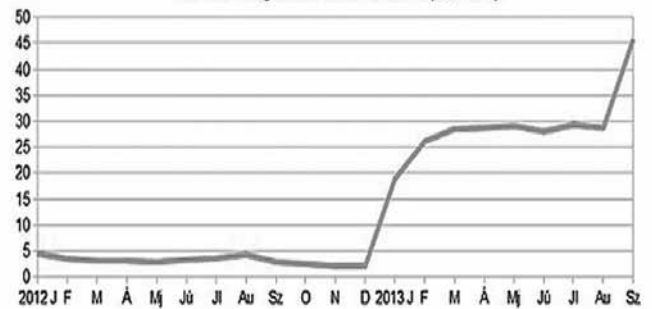
Varga Mihály arra a kérdésre, reálisnak tartaná-e, hogy a 2014-es választás előtt legyen még egy újabb tízszázalékos rezsicsökkentés, így válaszolt: „El tudom képzelni. A szolgáltatók az osztalék-kifizetéseikben nem reagáltak a változásokra. Még látok tartalékot a rendszerben”.

Arról is beszélt, hogy a kormány a jövő héten dönt a luxusadó ügyéről. Mint mondta, szeretnének 35 százalékos adót bevezetni egyes luxustermékekre. Ilyenek lehetnek az ékszerek, a szőrmebundák és a nagy értékű autók is, de más megoldás is elképzelhető.

Arra a kérdésre, hogy lesz-e reklámadó, közölte, hogy sem a jövő évi költségvetésben, sem a 2014-es adótörvény-javaslatban nincs ilyen tétel. „Nem számolunk vele” - mondta.

Néphülyítésből jeles! Miért is tennének a bankok bármit is?!

A banki szolgáltatások árváltozása (%/évi)

Forrás: Napit.hu, KSH

A bank jól járt, hiszen többszörösét kapja vissza az emberektől annak a pénznek, amit kölcsönöztek. Ha az illető nem tud fizetni, a bankok megkapják az ingatlanját. A bankok ráadásul „adott törvényi keretek között mozogtak”. A törvények nem tiltották a devizahitelezést, így hát meg is tették. A kormány a kapitalizmusban közvetlenül nem szólhat bele a bankok döntéseibe.

A kormány és a bankok valójában ugyanazon az oldalon állnak, a tőkés, a gazdagok oldalán.

A kormány most eljätssza, hogy ő a jó fiú, aki aggódik a népért, a bank meg a rossz fiú, aki nem törődik a néppel. A helyzet akkor változna meg, ha kormány a nép akaratát fejezné ki, és a nép akaratát érvényesítené a bankokkal szemben.

A helyzet egyelőre nem ez. Ha eredményt akarunk elérni, harcolni kell.

Harcolni a kormány, a bankok, a tőke ellen. ■

LESZ JELÖLT JÁSZBERÉNYBEN

Jász-Nagykun-Szolnok megyében soha nem állt meg a munka. Akkor is tartottak kitelepülést, amikor csak egy mondanó volt: „Itt vagyunk! Az emberekért vagyunk!” Tudják, tapasztalták és tapasztalják, hogy ez a munkamódszer hatékony. Csak így lehet beszélgetni mindazokkal, akiknek gondjába a miénk is.

Múlt héten Jászberény városában tartott kitelepülést a helyi és megyei szervezet, hogy mindenki megismerhesse a Munkáspárt programját. Sok érdeklődő felfigyelt Turi Kristófra, a Munkáspárt fiatal jelöltjére. Mondandója, élete hiteles mindazok számára, akik ennek a rendszernek a kárvallojtjai. Mi értük vagyunk!

Beszéljünk velük! A választásokon is csak együtt lehetünk sikeresek.

VÁROSTERVEZÉS AKKOR ÉS MOST

Az 1970-es évek az intenzív fejlődés, fejlesztés korszaka volt Magyarországon. Egymás után épültek a gyárak, üzemek, míg a fővárosban épült a metró, valamint a forgalom gyorsítása és biztonságossá tétele érdekében az alul- és felüljárók, kiváltva ezzel a veszélyesebb felszíni csomópontokat. Utóbbiak nem csak Budapesten, számos nagyvárosban is.

Olyanok, amelyeket manapság egymás után tüntetnek el, illetve temetnek be. Itt is jön a szokásos mellébeszélés: „Az aluljárókkal és a metróépítéssel a föld alá kényszerítették a gyalogosokat, ráadásul a metró feletti főútvonalak „városi autópályákká” váltak. Az emberek elől elvették a tereket, utcákat, s azokat a gépkocsiforgalomnak adták át”.

Ha így akarjuk látni, akkor valóban ez történt. De vizsgáljuk meg ezen állításokat közelebbről!

A '70-es években még más szelek fújdogáltak, s más szempontokat tartottak fontosnak. Például, hogy a főváros (és a nagyvárosok) átjárhatóak legyenek, a forgalom gyorsabb és biztonságosabb körülmények között bonyolódjon le. Ezek szellemében építették a metró, valamint az alul- és felüljárókat, illetve szélesítették ki többek között több főútvonalat és hidat. A tömegközlekedés is ebben az évtizedben újult meg. Új járművek, új járműtípusok kerültek forgalomba, amelyek már jobban megfeleltek a városi tömegközlekedés igényeinek, s amelyek többsége még ma is üzemben van...

A várostervezők szeme előtt joggal lebegett az a jövőkép, miszerint az egyre vagyonosabbá váló társadalom mind több és több gépkocsit fog vásárolni a jövőben, így a motorizáció évről évre magasabb szintet fog elérni, ami az utak korlátozott átteresztő képessége miatt torlódásokat („dugókat”) fog okozni.

Mondanom sem kell, így történt. A személygépkocsi állomány hazánkban 1970 és 1990 között közel hatszorosára emelkedett, s azóta is folyamatosan nő. A dugóban araszoló autó nemcsak lassabban halad, hanem fokozottan szennyezi a környezetet is, ami egy nagyvárosban egyáltalán nem elhanyagolható szempont.

A közlekedés gyorsítását – nagyon helyesen – a többszintű,

keresztződésmentes csomópontoktól várták, sok esetben nyugat-európai példák nyomán. A metró is ezért épült, hogy kiváltsa a felszíni, lassan araszoló villamost. Volt előttük saját, jó példa...

A villamosvasút akkor már több évtizedes lemaradásban volt, mind az infrastruktúrát, mint a járműparkot nézve. A '70-es években még 70-75 éves (!) villamoskocsik is közlekedtek, de a járműállomány nagy része is 30-50 éves volt. Az elavultságot csak 1984-re sikerült (de sikerült!) teljes körűen felszámolni, miután a Csehszlovák Tatra villamosok megérkeztek. Természetes, hogy egy elmaradott üzemet igyekeztek minél jobban eltüntetni, hogy helyükbe a gyorsabb és komfortosabb autóbuszok, metrók lépjenek.

Az pedig minden logikával, ésszel ellentmond, hogy a metróval párhuzamosan a felszínen villamos, autóbusz is járjon. (Látjuk a 4-es metró „fejlődését”?) Már akkor tudták: a növekvő motorizáció mind több és több helyet követel magának. Kézenfekvő volt, hogy a villamosvágányok helyén plusz útsávokat alakítanak ki, illetve ahol buszközlekedés van, ott azt a buszoknak leválasztották. Az ily módon

megszervezett, ésszerű forgalomszervezés hosszú ideig életképesnek és jónak bizonyult. Az egymástól térben elkülönített szinteken a forgalom gyorsabbá és balesetmentesebbé vált.

Azt sem szabad elfeledni, hogy jelentős hátrányt kellett ledolgozni ezekben az években, évtizedekben, hiszen a korábbi, szintén kapitalista, mára újból dicsőített Horthy-rendszerben semmi sem épült, akárcsak 1990 után. Csak tervek születtek arról, hogy mi kéne. 1990 után leállt a metróépítés, s nem épültek újabb alul- és felüljárók sem, mi több, a régieket is elhanyagolták, így némelyik már az összeomlás szélén áll.

Jó példa ezekre a Sibrik Miklós úti, a Nyugati téri, vagy a Kerepesi úti felüljáró, de a 3-as metróvonal sincs éppen túl rózsás helyzetben, ami azt mutatja, hogy a jelen nemcsak az újabb műtárgyak építését hanyagolja el, de még a meglévőkkel sem törődik.

Sajnos a múlt szelleme uralkodik mindenhol: visszaépíteni azt, amit felesleges, lebontani és betemetni azt, ami hasznos. A Ferenciek terén lévő aluljáró már a múlté, s nem elképzelhetetlen, hogy egy-két felüljárót is lebontanak majd.

Az egyébként igen nagy baj, hogy ezek a fogalmak, mint „városi

autópálya”, meg hogy „a metróval a föld alá kényszerítették az embereket” nem szakemberek fejében születtek meg, hanem úgy egy évtizede, egy villamos-mániás fiatalember tollából kerültek elő. Sajnos, amit a fiatalember akkor gondolt és leírt, az mára kezd hivatalos álláspont lenni. Minden ráció ellenében. Végül is, ha lehet szidni ezzel a szocializmust, akkor miért ne? (A „rohadt koccsik” egy csomó villamosvonalat megszüntettek!)

Ma sorra előszedik azokat a dolgokat, amikről korábban kiderült, hogy haszontalanok. Ilyen például az, hogy összekötik a külvárosi vonalakat a belvároson keresztül, ami lehet, hogy pár ember utazását megkönnyíti, de végeredményben felesleges. Hogy miért, arra álljon itt egy rövid idézet, 1936-ból:

„A hosszú viszonylatok gátolták a villamosvasút gazdaságos üzemét. (...) A viszonylatok általában a külvárosból indultak, és keresztül haladva a belső,

nagy forgalmú területeken, a város másik részébe fordultak vissza. A kül- és belvárosi forgalom nyilvánvalóan eltért egymástól, de a koccsik menetsűrűségét mindig is a legerősebben igénybe vett útszakasz követelményeinek megfelelően kellett megállapítani. A koccsik a hosszú útvonalon elvesztették a menetrendszerű követési távolságot. (...) A hosszú viszonylatok rendszere tehát nem felelt meg a közlekedés sűrűsége, egyenletessége, az utazási sebesség, kényelem szempontjából.”

Ma, amikor a motorizáció tovább növekszik, s terjedése megállíthatatlan, akkor nem az útfelületeket, parkolóhelyeket kéne csökkenteni, hanem épp ellenkezőleg. Ezzel nem azt akarom sugallni, hogy minden centimétert a gépkocsi javára adjunk át, hanem egy egészséges megoldást, amivel mindkét fél jól jár. Mert kell „élni és élni hagyni”. Jó példa erre a mélygarázsok, földalatti

parkolóhelyek létesítése. Ilyenéről azonban alig esik szó. (A Parlamentnél vélhetően még fog...)

Az üdvözítő, hogy a belvárost mentesíteni akarják a gépkocsiforgalom alól, s az is dicséretes, hogy több zöldfelületet hoznak létre, ám minden csak addig szép, míg törődnek velük. Ez pedig pont nem jellemző manapság.

Gyanítható, hogy napjaink „várostervezői” politikai felbujtásra inkább az EU-s pénzek lehívásában érdekeltek, hiszen ezeknél lehetőség van bizonyos összegek „lenyúlására”. (Említettük már a 4-es metró?)

Nem a praktikusság, a józanész vezérli a döntéshozókat, hanem a pénzszerzés lehetősége. Ennek tükrében még azt is bebeszelnék a lakosságnak, hogy a villamos gyorsabb, mint a metró. Addig van baj, míg ezt el is hiszik az emberek...

JAKABFI ZSOLT

TANULJUNK KÓS KÁROLYTÓL!

Az erdélyi Sztánán vasárnap délben felavatták Kós Károly mellszobrát, Gergely Zoltán szobrászművész alkotását. Az ünnepségen az erdélyi magyar közélet számos kiemelkedő személyisége vett részt. Kelemen Hunor, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) elnöke ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy Kós Károly örökségének a 21. században is helyet kell teremteni.

Az élete jelentős részét Sztánán eltöltő erdélyi építész-író-polihisztor-politikus örökségéből az erdélyi életre ma is kiható transzszilván eszmeiséget emelte ki. Hozzátette, Kós Károly és kortársai munkája később sorsdöntőnek bizonyult az erdélyi magyarság számára. „Az öneszmélés, a társadalmi építkezés, az önszerveződő mozgalmak mindegyike nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az erdélyi magyarság nem az önfeladást, a menekülést és nem az asszimilációt választotta” - fogalmazott Kelemen Hunor.

Markó Béla, a Kós Károly Akadémia Alapítvány elnöke erdélyi alkotmányának nevezte Kós Károly 1921-ben megfogalmazott Kiáltó szó című röpiratát, amelyben a szerző az erdélyi magyarságot önálló társadalom és az autonómia kiépítésére buzdította. „Ha Erdély más népei a Kiáltó szónak fontos passzusaiiban a magyar jelzöt behelyettesíték a sajátjukkal, a némettel vagy a románnal, nyugodtan a magukénak vallhatnak ők is. Kós Károly azt hirdette, amihez ma is igazodnunk kell: építés, egység, önállóság itt, ezen a földön, amelyet úgy hívnak, Erdély” - mutatott rá Markó Béla.

A mai politikai hatalom tanulhatna Kós Károlytól. Ő nem szövegelt Erdély érdekében, nem siránkozott Trianon után, ahogyan a maiak teszik. Érezve, mit tehet vészhelyzetben

egy értelmiségi, feladta budapesti műegyetemi egyetemi katedráját, és hazament politizálni. Tudta, ott kell alkotni, ahol baj van. Nem nacionalizmussal, nem sovinizmussal, hanem ésszel. Alkotásai a nemzeti kultúra részei, melyet Petru Groza, a szocialista Románia miniszterelnöke is jó érzékkel támogatott, melynek hatására igazi, sallangmentes autonómia tudott kialakulni.

ÚJ PÁRT SZÜLETETT AUSZTRIÁBAN

A dolgozó emberek pártja vagyunk, tőke-ellenes párt, marxista-leninista kommunista párt, osztályharcos párt, antifasiszta és háború ellenes párt, internacionalista és egyben osztrák párt vagyunk – mondta bevezetőjében Otto Bruckner, a múlt szombaton megalakult új osztrák kommunista párt, az Osztrák Munkapárt (Partei der Arbeit Österreichs) elnöke.

Az új párt a Kommunista Kezdeményezés elnevezésű szervezet bázisán jött létre. A Kommunista Kezdeményezést 2005-ben hozták létre azok a marxista erők, amelyek nem fogadták el, hogy az Osztrák Kommunista Párt feladja marxista szemléletét, internacionalista jellegét, és – belépve az Európai Baloldali Pártba – gyakorlatilag a kapitalizmus kiszolgálójává váljon.

A mozgalom élére az Osztrák KP akkori vezetőségének egyik tagja, Otto Bruckner, az akkor 43 éves asztalos, építőipari művezető állt. Diákok, fiatal munkások, munkanélküliek csatlakoztak a mozgalomhoz, olyanok, akik hittek abban, hogy „emberek milliói történelmi távlatban erősebbek, mint milliomosok tucatjai”.

A mozgalom tagjai megtanulták az utcai küzdelem fortélyait, megtanultak dolgozni a szakszervezetekben. Az osztrák Munkáskamara-választásokon a bécsi kamarába két emberük is bekerült, ami jelentős politikai siker volt, és anyagilag is segítette a mozgalmat. A mozgalom vezetői az elmúlt két évben jutottak el ahhoz a felismeréshez, hogy az osztrák munkásoknak, dolgozóknak szükségük van egy új pártra, olyan pártra, amely nem a tőkés körök érdekeit szolgálja, hanem csakis a dolgozóké, a népét.

Az Osztrák Munkapárt I. kongresszusa elfogadta a párt alapító nyilatkozatát.

„A párt stratégiai célja a szocialista forradalom megvalósítása, a szocializmus felépítése Ausztriában” – olvashatjuk a dokumentumban. A szocializmust nem helyettesítheti semmilyen „reform-kapitalizmus”, semmilyen „szociális demokrácia, szociális piacgazdaság” – húzták alá az új párt tagjai minden marxista párt lényeges tételét. A dokumentum azt is kimondja, hogy a párt „harcol mindenért, ami javítja a dolgozó emberek helyzetét”, ilyen értelemben lehetségesnek tartja a tőkés rendszeren belüli reformokat. Ezek azonban nem

oldják meg, nem oldhatják meg véglegesen a dolgozó emberek gondjait.

A kongresszus programbizottságot állított fel, amelynek feladata a párt átfogó programjának kidolgozása. Figyelemre méltó módon oktatási bizottságot is fellállított, mivel a pártoktatás beindítását alapvető feladatnak tekintik. A kongresszus jelszava egy Gramsci-idézet volt: „Képezzétek magatokat, mert szükségünk van az eszetekre! Ébredjétek, mert szükségünk van minden lelkesedésetekre! Szervezzétek magatokat, mert szükségünk van minden erőtökre!”

A kongresszus nagy teret szentelt a párt munkamódszereinek. Mivel lehet ma az osztrák emberekre hatni, milyen eszközei vannak a pártnak? Az embereket ott kell megkeresni, ahol élnek – mondták többen is. Vagyis a lakóhelyükön, a munkahelyükön, az utcán.

A kevesebb többet ér, mint a sok! - fogalmazta meg egy fiatal. A rölapjainkra nem hosszú szövegeket kell írni, hanem rövid, ütős mondatokat, amit az emberek befogadnak. A fő munkamódszerek? Szórólapok terjesztése, utcai kitelepülés, kis gyűlések lakókörzetekben, nagyobb gyűlések a háború, a szegénység, a munkahelyek bezárása ellen. És persze az Internet, amelyben elég jók az új párt aktivistái. Érdeemes a honlapjukat felkeresni: <http://parteidearbeit.at>.

A kongresszus megválasztotta az új párt vezetését. A párt elnöke az 51 éves Otto Bruckner lett, aki, mint említettük, az építőiparban dolgozik, s a bécsi Munkáskamara tagja. Brucknert sokan ismerhetik a Munkáspártban is, hiszen jelen volt a Munkáspárt 24. kongresszusán. Alelnök lett a 37 éves Selma Schacht, aki a magánalkalmazottak szakszervezetében függetlenített funkcionárius, és a bécsi Munkáskamara tagja. A párt ideológiai munkájának felelőse, a 37 éves Tibor Zenker ugyancsak a csúcsvezetés tagja lett. Zenker korábban

a Volkstimme újságírója volt, ma szabadúszó újságíró, számos elméleti tanulmány és könyv szerzője.

Ha nem németül beszélnének, azt gondolhatnánk, hogy mindez a mi pártunkban történik. Ugyanazok a gondok, és nagyon hasonló megoldások – összegezte tapasztalatait Thürmer Gyula, aki görög, török, spanyol, német, kubai vendégek mellett részt vett a kongresszuson. Az osztrák és a magyar munkásmozgalom sorsa szorosan kapcsolódik egymáshoz. A Tanácsköztársaság leverése után sok magyar kommunista ment Ausztriába, hogy folytathassa a forradalom ügyét. 1945 után a hatalmon lévő magyar kommunisták sok mindenben segítettek az Osztrák KP harcát. 1990-ben, a szocializmus megbuktatása után az osztrák kommunisták segítettek a Munkáspártnak.

Most együtt küzdünk a tőke, az EU, a NATO ellen. Mindketten csatlakoztunk az európai kommunista pártok új együttműködéséhez – emelte ki nagy tapssal fogadott beszédében a Munkáspárt elnöke. ■

CSEHORSZÁG: MÁSODIKAK A KOMMUNISTÁK

Hivatalosan is megkezdődött hétfőn Csehországban az október 25-re és 26-ra előre hozott képviselőházi választás kampánya.

Az idő előtti választásra azért van szükség, mert a Petr Necas vezette jobbközép koalíciós kormány júniusban korrupciógyanús ügyek miatt megbukott. A két hét múlva sorra kerülő megmérettetésen mintegy harminc jelölt indul átlagosan egy-egy képviselői mandátumért.

A belügyminisztérium közlése szerint a 200 képviselői helyért összesen 5908 jelölt fog versengeni, ami majdnem ezerrel több, mint a legutóbbi, 2010-es voksoláson. Három éve egy képviselői helyért átlagban 25-en szálltak ringbe. A bejelentkezett 24 párt és mozgalom közül 23 teljesítette a törvényes feltételeket, így indulhat a választáson. A 23 szereplő közül 13 párt és mozgalom állított jelöltlistát minden választási kerületben. A legkisebb számú jelöltet – ötöt – a közelmúltban

létrehozott Roma Demokratikus Párt (RDS) indítja.

A közszolgálati cseh televízió és rádió hétfőtől kezdve tíz napon át sugározza térítésmentesen a pártok és mozgalmak választási hirdetéseit. A választási klippek és beszélgetések az Interneten is láthatóak, hallhatóak.

Az összes eddigi országos felmérés a Cseh Szociáldemokrata Párt (CSSD) győzelmét vetíti előre, mintegy 30 százalékkal. A második helyre Cseh- és Morvaország Kommunista Pártját

(KSCM) várják, 17-18 százalék körüli eredménnyel, míg a harmadik helyen az ANO mozgalom van, 13-15 százalék körüli támogatással. Rajtuk kívül a felmérések szerint még a jobboldali TOP 09 és a Polgári Demokratikus Párt (ODS) kerül be biztosan a képviselőházba.

Három párt – a Kereszténydemokrata Unió – Csehszlovák Néppárt (KDU-CSL), az Úsvit, valamint a Polgári Jogok Pártja – Zemanék – népszerűsége pedig az öt százalékos választási küszöb határán mozog.

A NATO MÉG NEM MONDOTT LE A TÁMADÁSRÓL

A NYUGAT ÁLTAL TÁMOGATOTT SZÍRIAI LÁZADÓK ÚJABB MÉSZÁRLÁSÁRA DERÜLT FÉNY

Hiába indult meg a szíriai vegyifegyverek ellenőrzése, hiába nincs továbbra sem egyetlen bizonyíték arra, hogy Damaszkusz hajtotta volna végre az augusztusi merényletet - sőt, egyre több adat szól a lázadók provokációja mellett – a Nyugat továbbra sem mond le arról, hogy adott esetben megtámadja az országot.

A NATO parlamenti közgyűlésének 59. ülészakán, Dubrovnikban amerikai nyomásra elítélték Bassár el-Aszad szíriai elnök rendszerét „a civilek elleni brutális támadások miatt”. Nem titok, miért kellett ez a döntés: szükség esetén ez újabb ürügyet jelenthet a független Szíria lerohanására. Pedig Szíria hivatalosan is csatlakozott a hágai székhelyű Vegyifegyver-tilalmi Szervezethez (OPCW). A damaszkuszi kormány 30 napja nyújtotta be felvételi kérvényét, amivel hozzájárult vegyi fegyvereinek megsemmisítéséhez. Az ország kifejezetten kérte a felvételi eljárás felgyorsítását.

Október 1. óta az OPCW és az ENSZ 60 munkatársa felügyeli Damaszkuszban a szíriai vegyifegyver-arszénál felszámolását. A közös missziót Washington és Moszkva egyezsége tette lehetővé a több száz civil életét követelő augusztus 21-i gáztámadás után, amelyet „nyugati értesülések szerint” a szíriai rezsim követett el Damaszkusz közelében.

Kedden megkezdődött az id al-adha, a muzulmán áldozati ünnep, ennek ellenére a „vallásosságával tüntető” szíriai lázadók rakétákat lőttek ki a főváros külvárosi negyedeire.

Napvilágot látott a Human Rights Watch (HRW) nemzetközi emberi jogi szervezet jelentése is: eszerint a szíriai lázadók legalább 190 polgári lakost öltek meg augusztusi offenzívájuk idején Latakia tartományban. A HRW egyebek közt nyilvánosságra hozta, hogy a megölt civilek közül 57 nő és 18 gyerek volt, 67 polgári lakost kivégeztek a lázadók, akik mintegy 200 embert ejtettek túsul. A jelentésében szerepelnek olyan esetek is, amikor a lázadó csoportok családokat mészároltak le, és agyonlőtték a menekülőket is. Az augusztus 4-én hajnalban kezdődött latakiai offenzívában a lázadók tíz, alaviták lakta falut rohantak le.

A HRW szerint a Bassár el-Aszad elnökhöz hű erők fellegvárának tartott tartomány elleni támadásban legalább húsz ellenzéki fegyveres csoport vett részt, közülük több az al-Kaida nemzetközi terrorhálózathoz köthető, melyek birtokában vegyi fegyver is „feltételezhető”.

Konkréten megnevezi a jelentés például a szélsőséges szunnita an-Nuszra Frontot, az al-Kaida nemzetközi terrorszervezettel szövetséges Iraki és Levantei Iszlám Államot és az Ahrár as-Sám Brigádot. Ezek videofelvétel és közlemények formájában „reklámozták” szerepüket az offenzívában, a civil szervezet ezek tartalmát is felhasználta jelentésének összeállításakor.

A kormány erői később egyébként visszafoglalták a felkelők által megszállt területet.

SZÁZ ÉVE SZÜLETETT XI ZHONGXUN

Száz éve, 1913. október 15-én született a kínai kommunista mozgalom kiemelkedő személyisége, Xi Zhongxun, a Kínai Kommunista Párt jelenlegi főtítkárának édesapja.

Xi Zhongxun a kínai forradalmárok első nemzedékének tagja volt, amelyet

olyan ismert történelmi személyiségek alkottak, mint Mao Cetung, a Kínai Kommunista Párt és a kínai állam vezetője, Csou En-laj, aki hosszú évtizedeken át vezette a kínai kormányt, vagy Liu Sao-csi, a Kínai Népköztársaság elnöke.

1934-35-ben a Nagy menetelés éveiben a Xi által vezetett forradalmi bázison volt a kommunista párt központja, és ott tartózkodott Mao is. Az 1950-es években a párt propagandafőnökeként fontos szerepe volt az új, szocialista Kína sikereiben. Xi Zhongxun 1959-65 között Csou En-laj helyettese volt, a párt csúcsvezetésének tagja, és jelentős szerepe volt a kínai gazdaság fejlesztésében. Az 1970-es években Guandong tartomány vezetőjeként fontos szerepe volt a reform és nyitás politikájának megvalósításában. 2002 októberében, 89 éves korában hunyt el.

A Kínai Kommunista Párt a héten széleskörű szimpóziumon emlékezett meg róla.

A tanácskozásról kiadott kommuniké szerint Xi Zhongxun „a párt kiemelkedő tagja, nagyszerű kommunista, kiváló forradalmár, pártunk és a hadseregünk nagytekintélyű politikai vezetője”.

ELHUNYT A „VÖRÖS NAPÓLEON”

A LEGENDÁS VIETNAMI TÁBORNOK A FRANCIÁKAT ÉS AZ AMERIKAIKAT IS LEGYŐZTE

Százezrek kísérték utolsó útjára vasárnap Hanoiban Vo Nguyen Giap tábornokot, a délkelet-ázsiai ország legendás alakját, aki előbb Franciaország, majd az Egyesült Államok ellen vezette diadalra hadseregét.

A briliáns stratégiai megoldásairól és határozott vezetési módszereiről elhíresült hadvezér 102 éves korában hunyt el október 4-én egy katonai kórházban, hosszú betegséget követően. „Éljen soká Vo Nguyen Giap tábornok!” – skandálta a tömeg. Sokan sírtak, amint a vietnami zászlóval betakart, ágyútalpra helyezett koporsó elhaladt előttük. A gyászmenet Hanoi belvárosából a repülőtérrig vonult, mintegy negyven kilométert megtéve. Holttestét szülőföldjére, Quang Binh közép-vietnami tartományba szállították, ahol örök nyugalomra helyezték a nap folyamán.

Giap, akit temperamentuma és vakmerősége miatt csak „Vörös Napóleonként” emlegettek, óriási tiszteletnek örvendett Vietnamban, és hírnévben csupán mentora, Ho Si Minh, a független Vietnam első elnöke múlhatja felül.

A partizánhadsereget vezető tábornok 1954-ben legyőzte a francia csapatokat Dien Bien Phu-nál. Zseniális győzelme, amelynek stratégiai hátterét ma is tanulmányozzák a katonai akadémiák hallgatói, nem csupán Vietnam függetlenségéhez, hanem a gyarmati rendszer bukásához vezetett az egész indokínai térségben.

Nguyen Phu Trong, a Vietnami Kommunista Párt főtitkára vasárnap, mielőtt a gyászmenet elindult volna, beszédet mondott, amelyet az állami televízió is közvetített. Egyebek közt hangoztatta, hogy „Giap az emberek tábornoka volt, emléke örökké megmarad szívünkben és a történelemben. Távozása nagy veszteség!”

Az indokínai háború hőseként is emlegetett Giap jelentős szerepet játszott az Egyesült Államok által támogatott dél-vietnami kormányzat legyőzésében, 1975 áprilisában ő volt a Saigont – a volt dél-vietnami fővárost – elfoglaló csapatok irányítója. A győzelem után egyesítették újra a kommunista Észak-Vietnamot a déli területekkel.

FEGYVERRE JUT PÉNZ...

A visegrádi országok, azaz a V4-ek - Magyarország, Csehország, Lengyelország és Szlovákia közös védelmi együttműködési stratégiát dolgoz ki, évente közös hadgyakorlatot tart, és 2016 első félévében készülségbe állítja az első V4-EU-harcsoportot.

Magyarország és a többi visegrádi ország a NATO tagja. Fizetünk és fegyverkezünk. Most még regionális alapon is fegyverkezünk, szórjuk a pénzt.

Ki ellen? Miért? Munkanélküliség van, drágaság, kilátszik a fenekünk, de közös harcsoportunk, na az lesz. És taps.

A Magyar Munkáspárt központi politikai lapja. Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Felelős szerkesztő: Fogarasi Zsuzsanna

Szerkesztőség: 1082 Budapest, Baross utca 61.; telefon: (1) 787-8621; telefax: (1) 780-8306 .

A Szabadság e-mail címe: info@aszabadsag.hu; internetcím: www.aszabadsag.hu

Kiadja: a Munkáspárt, a kiadásért felelős: Thürmer Gyula, elnök. ISSN 0865-5146

A Szabadság a Munkáspárt központjában és alapszervezeteinél megrendelhető.